

ЗАКОН

О ДРЖАВНОЈ РЕВИЗОРСКОЈ ИНСТИТУЦИЈИ

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет уређивања

Члан 1.

Овим законом уређују се оснивање и делатност, правни положај, надлежност, организација и начин рада Државне ревизорске институције (у даљем тексту: Институција) и друга питања од значаја за рад Институције, као и права и обавезе субјекта ревизије.

Значење појединих појмова

Члан 2.

Поједини појмови, употребљени у смислу овог закона имају следеће значење:

1) **Ревизија финансијских извештаја** представља испитивање докумената, исправа, извештаја и других информација, ради прикупљања довољног, адекватног и поузданог доказа за изражавање мишљења да ли финансијски извештаји субјекта ревизије истинито и објективно приказују његово финансијско стање, резултате пословања и новчане токове, у складу са прихваћеним рачуноводственим начелима и стандардима;

2) **Ревидирање пословања** према овом закону значи прибављање довољног, адекватног и поузданог доказа за изражавање мишљења о правилности и сврсисходности пословања корисника јавних средстава;

3) **Ревизија правилности пословања** значи испитивање финансијских трансакција и одлука у вези са примањима и издацима, ради утврђивања да ли су односне трансакције извршене у складу са законом, другим прописима, датим овлашћењима, и за планиране сврхе;

4) **Ревизија сврсисходности пословања** значи испитивање трошења средстава из буџета и других јавних средстава, ради стицања довољног, адекватног и поузданог доказа за извештавање да ли су средства од стране субјекта ревизије употребљена у складу са начелима економије, ефикасности и ефективности као и у складу са планираним циљевима;

5) **Начело економије** подразумева минимални утрошак средстава за одређену активност, водећи рачуна да се тиме не доводи у питање очекивани квалитет;

6) **Начело ефикасности** представља однос између постигнутих резултата у производњи роба или пружању услуга и искоришћених ресурса за производњу, односно пружање услуга;

7) **Начело ефективности (успешности)** представља степен до кога су постигнути постављени циљеви, као и однос између планираних и остварених ефеката одређене активности.

8) **Пословање субјекта ревизије** у поступку ревизије по овом закону чине:

(1) **сви поступци субјекта ревизије**, који утичу на његова примања, односно издатке али и на средства односно обавезе према изворима средстава (пословање у ужем смислу);

(2) **сви поступци субјекта ревизије**, који утичу на стање јавне имовине, стање јавног дуга, обезбеђивање јавних добара или на стање животне средине (пословање у ширем смислу);

9) **Ревизиони налаз** означава скуп утврђених чињеница и констатација на бази процене о одређеном сегменту пословања ревидираног субјекта;

10) **Овлашћено лице** јесте било који представник којег председник Институције овласти, у писменој форми, да врши послове у оквиру овлашћења или да обавља функције;

11) **Мера исправљања**, односи се на меру, коју субјект ревизије предузима да би отклонио одређену неправилност или нецелисходност у свом пословању или за то да умањи ризик од појављивања одређене неправилности или несврсисходности у свом будућем пословању;

12) **Неправилност у пословању** означава неусклађеност пословања са прописима или усмерењима, која је дужан да уважава субјект ревизије у своје деловању;

13) **Несврсисходност у пословању** јесте збирни израз за неекономичност, неефикасност и неуспешност пословања.

Правни положај Институције

Члан 3.

Институција је највиши државни орган ревизије јавних средстава у Републици Србији (у даљем тексту: Република).

Институција је самосталан и независан државни орган.

За обављање послова из своје надлежности Институција је одговорна Народној скупштини Републике Србије (у даљем тексту: Скупштина).

Акта којима Институција врши своју надлежност ревизије не могу бити предмет оспоравања пред судовима и другим државним органима.

Институција има својство правног лица.

Институција има печат, у складу са законом.

Седиште Институције. Организационе јединице Институције

Члан 4.

Седиште Институције је у Београду.

Институција може образовати организационе јединице изван седишта.

Организационе јединице изван седишта Институције немају својство правног лица.

II. НАДЛЕЖНОСТ ИНСТИТУЦИЈЕ

Послови у надлежности Институције

Члан 5.

У оквиру своје надлежности, Институција обавља следеће послове:

- 1) планира и обавља ревизију, у складу са овим законом;
- 2) доноси подзаконске и друге акте ради спровођења овог закона;
- 3) подноси извештаје у складу са чл. 43. и 44. овог закона;
- 4) заузима ставове и даје мишљења као и друге облике јавних саопштења у вези са применом и спровођењем појединих одредаба овог закона;
- 5) по потреби и у складу са својим могућностима, пружа стручну помоћ Скупштини, Влади Републике Србије (у даљем тексту: Влада) и другим државним органима о појединим значајним мерама и важним пројектима, на начин којим се не умањује независност Институције;
- 6) може да даје савете корисницима јавних средстава;
- 7) може давати примедбе на радне нацрте предлога законских текстова и других прописа и може давати мишљења о питањима из области јавних финансија;
- 8) може да даје препоруке за измене важећих закона на основу информација до којих је дошла у поступку обављања ревизије, а односе се на то да производе или могу произвести негативне последице или доводе до непланираних резултата;
- 9) усваја и објављује стандарде ревизије у вези са јавним средствима који се односе на извршавање ревизијске надлежности Институције, на приручнике за ревизију и на другу стручну литературу од значаја за унапређење ревизорске струке;
- 10) утврђује програм образовања и испитни програм за стицање звања државни ревизор и овлашћени државни ревизор, организује полагање испита за стицање ревизорских звања државни ревизор и овлашћени државни ревизор и води Регистар лица која су стекла ова звања;
- 11) утврђује критеријуме и врши нострификацију стручних звања из надлежности Институције стечених у иностранству;
- 12) сарађује са међународним ревизорским и рачуноводственим организацијама у областима које се односе на рачуноводство и ревизију у оквиру јавног сектора;
- 13) обавља друге послове утврђене законом.

Пословник Институције

Члан 6.

Институција има пословник којим, у складу са овим законом, ближе уређује начин и поступак по коме Институција врши своју надлежност ревизије, начин обезбеђивања јавности рада Институције, одлучивање и друга питања утврђена Законом која су од значаја за рад Институције.

Савет доноси пословник уз претходно добијену сагласност Скупштине.

Институција може уређивати организацију и начин рада Институције и другим актима.

Сходна примена других законских одредби

Члан 7.

Ако се у извршавању ревизорске надлежности Институције појави питање које није уређено овим законом, сходно се примењују одговарајуће одредбе закона, којима се уређује управни поступак.

Објављивање

Члан 8.

Пословник и друга акта Институције у складу са овим законом, објављују се у "Службеном гласнику Републике Србије".

Предмет ревизије

Члан 9.

Предмет ревизије у складу са овим законом су:

- 1) примања и издаци у складу са прописима о буџетском систему и прописима о јавним приходима и расходима;
- 2) финансијски извештаји, финансијске трансакције, обрачуни, анализе и друге евиденције и информације субјекта ревизије;
- 3) правилност пословања субјекта ревизије у складу са законом, другим прописима и датим овлашћењима;
- 4) сврсисходност располагања јавним средствима у целости или у одређеном делу;
- 5) систем финансијског управљања и контроле буџетског система и система осталих органа и организација које су субјект ревизије Институције;

6) систем интерних контрола, интерне ревизије, рачуноводствених и финансијских поступака код субјекта ревизије;

7) акта и радње субјекта ревизије које производе или могу произвести финансијске ефекте на примања и издатке корисника јавних средстава, имовину државе, задуживање и давање гаранција као и на сврсисходну употребу средстава којима располажу субјекти ревизије;

8) правилност рада органа руковођења, управљања и других одговорних лица надлежних за планирање, извођење и надзор пословања корисника јавних средстава;

9) друге области предвиђене посебним законима.

Институција може ревидирати акт о протеклом, текућем, као и о планираном пословању корисника јавних средстава.

Акт из претходног става може да буде акт, који је прописан законом или посебан рачуноводствени исказ, односно извештај, који корисник јавних средстава мора да састави на захтев Институције.

Субјекти ревизије

Члан 10.

Субјекти ревизије, у складу са овим законом су :

1) директни и индиректни корисници буџетских средстава Републике, територијалних аутономија и локалних власти у складу са прописима којима се уређује буџетски систем и систем јавних прихода и расхода;

2) организације обавезног социјалног осигурања;

3) буџетски фондови основани посебним законом или подзаконским актом;

4) Народна банка Србије у делу који се односи на коришћење јавних средстава и на пословање са државним буџетом;

5) јавна предузећа, привредна друштва и друга правна лица које је основао директни односно индиректни корисник јавних средстава ;

6) правна лица код којих директни односно индиректни корисници имају учешће у капиталу односно у управљању;

7) правна лица која су основала правна лица у којим држава има учешће у капиталу односно у управљању;

8) правна и физичка лица која примају од Републике, територијалних аутономија и локалних власти дотације и друга бесповратна давања или гаранције;

9) субјекти који се баве прихватањем, чувањем, издавањем и коришћењем јавних резерви;

10) политичке странке, у складу са законом којим се уређује финансирање политичких странака;

11) корисници средстава ЕУ, донација и помоћи међународних организација, страних влада и невладиних организација;

12) уговорна страна у вези са извршењем међународних уговора, споразума, конвенција и осталих међународних аката, када је то одређено међународним актом или када то одреди овлашћени орган; и

13) други субјекти који користе средства и имовину под контролом и на располагању Републике, територијалних аутономија, локалних власти или организација обавезног социјалног осигурања.

Субјекти ревизије из става 1. овог члана сматрају се корисницима јавних средстава у складу са овим законом.

Субјект ревизије из става 1. овог члана на чије се пословање мишљење ревизије односи, дужан је да то мишљење разматра и предузме мере за отклањање утврђених неправилности и несврсисходности.

Правна лица повезана са субјектима ревизије

Члан 11.

Институција може, у складу са овим законом, да врши ревизију пословања и код правних лица која послују са субјектима ревизије из члана 10. овог закона.

Ревизија пословања код правних лица из става 1. овог члана врши се само у погледу њиховог пословања са субјектима ревизије утврђеним овим законом.

Институција ће својим актом ближе утврдити начин вршења ревизије код правних лица из става 1. овог члана тако да њихова права на које се односе радње у поступку ревизије, буду заштићена.

III. ОРГАНИЗАЦИЈА И САСТАВ ИНСТИТУЦИЈЕ

Организација и органи

Члан 12.

Институција има председника Институције, потпредседника, Савет, ревизорске службе и пратеће службе.

Делокруг и начин обављања послова служби Институције, унутрашња организација и систематизација радних места ближе се уређују актом Институције, који на предлог председника Институције доноси Савет.

Савет

Члан 13.

Савет је највиши орган Институције.

Савет је колегијални орган.

Савет има пет чланова, и то: председника, потпредседника и три члана.

Председник Савета је истовремено председник Институције.

Савет одлучује на седницама којима председава председник Савета или потпредседник који га замењује.

Савет доноси одлуке већином гласова свих чланова.

Чланови Савета не могу довести у питање независност при доношењу својих одлука, као ни независност Институције.

Пословником о раду Савета Институције ближе ће се уредити питања везана за рад Савета.

Акт из става 8. овог члана доноси Савет.

Надлежности Савета

Члан 14.

Савет обавља следеће послове:

- 1) доноси пословник;
- 2) доноси годишњи програм ревизије;
- 3) доноси акт којим ближе уређује поступак ревизије;
- 4) доноси финансијски план Институције;
- 5) утврђује завршни рачун Институције;
- 6) одлучује о приговору субјекта ревизије на предлог извештаја о извршеној ревизији;
- 7) доноси годишњи извештај и посебне извештаје;
- 8) доноси друга акта Институције и обавља друге послове утврђене овим законом и актима Институције.

Чланови Савета

Члан 15.

Чланови Савета учествују у раду и одлучивању Савета, прате активности појединих ревизорских јединица у Институцији, учествују у процесу рада ревизорских служби и обављају друге послове које им повери председник Савета.

Услови за избор чланова Савета

Члан 16.

За члана Савета може бити изабран држављанин Републике Србије, који поред општих услова утврђених законом за рад у државним органима, испуњава и следеће услове: има високу школску спрему, најмање 10 година радног искуства, од чега најмање седам година на пословима који су повезани са надлежностима Институције.

За члана Савета може бити изабрано лице које две године пре избора није било члан органа Владе односно члан Савета министара државне заједнице Србија и Црна Гора.

Најмање два члана Савета морају бити дипломирани економисти са одговарајућим ревизорским или рачуноводственим звањем.

Најмање један од чланова Савета мора бити дипломирани правник са положеним правосудним испитом.

Нespoживост функција

Члан 17.

Функција члана Савета није спојива са:

1) функцијом у државном органу, у органима локалне власти или носиоца јавних овлашћења и функцијом у политичким странкама или синдикатима;

2) радом у државном органу, органу локалне власти или код носиоца јавних овлашћења;

3) чланством у органу управљања или надзора привредног друштва, јавног предузећа, фонда, организације обавезног социјалног осигурања или другог правног лица са учешћем државног капитала;

4) својинским уделом у правним лицима која су у надлежности Институције у складу са овим законом;

5) обављањем других послова који по закону нису спојиви са обављањем јавне функције;

6) обављањем других послова који би могли негативно да утичу на њихову самосталност, непристрасност и друштвени углед као и на поверење и углед Институције;

7) вршењем било каквих других плаћених дужности, осим научних и образовних функција, и то само уколико такве дужности нису у моралној колизији са вршењем дужности чланова Савета.

Чланови Савета подлежу обавезама и забранама утврђеним законом који уређује спречавање сукоба интереса при вршењу јавних функција.

Члан Савета је обавезан да о чињеницама из става 1. овог члана обавести Савет.

Недозвољени односи носилаца функција у Институцији између себе и са субјектом ревизије

Члан 18.

Чланови Савета међусобно не смеју бити крвни сродници у правој линији, у побочној линији до четвртог степена сродства, брачни другови, сродници по тазбини закључно са другим степеном сродства чак и онда када је брак престао, старалац, усвојеник, усвојилац и хранилац.

Члан Савета не може учествовати и одлучивати у поступку ревизије, ако је био радно ангажован код лица које је предмет ревизије или је обављао одређене послове за рачун субјекта ревизије, ако од престанка тог запослења или завршетка послова није протекло пет година.

Члан Савета је дужан да о чињеницама из ст. 1. и 2. овог члана благовремено обавести Савет.

Избор председника, потпредседника и чланова Савета

Члан 19.

Председника, потпредседника и чланове Савета бира и разрешава Скупштина, већином гласова на седници којој присуствује већина од укупног броја народних посланика, на предлог надлежног радног тела Скупштине. Надлежно радно тело разматра кандидатуре, утврђује испуњеност услова одређених овим законом и утврђује листу кандидата коју доставља Скупштини. Предлог кандидатуре мора бити образложен, са приложеном изјавом кандидата у писаном облику да прихвата кандидатуру.

Уколико предложени кандидат за председника, потпредседника и чланове Савета не добије потребну већину гласова посланика, надлежно радно тело Скупштине утврђује предлог за новог кандидата.

Након избора, председник, потпредседник и чланови Савета полажу заклетву пред Скупштином, чиме преузимају дужност. Заклетва гласи: "Заклињем се на оданост Републици Србији. Обећавам да ћу поштовати Устав и законе. Заклињем се чашћу да ћу своју дужност обављати независно, поштено и непристрасно и да нећу злоупотребљавати своје надлежности."

Трајање мандата чланова Савета

Члан 20.

Члан Савета бира се на период од пет година.

Изабрани чланови Савета могу бити изабрани највише два пута.

Председник Савета обавештава председника надлежног радног тела Скупштине о престанку мандата члану Савета најкасније шест месеци пре истека мандатног периода.

Члан Савета коме је истекао мандат из других разлога од оних утврђених чланом 22. овог закона може да обавља функцију до избора новог члана Савета.

Престанак мандата члана Савета

Члан 21.

Члану Савета престаје мандат пре истека времена на које је изабран подношењем оставке, испуњењем услова за пензију или разрешењем.

Разлози за разрешење

Члан 22.

Члан Савета разрешава се функције:

- 1) ако је правноснажном судском одлуком осуђен на безусловну казну затвора у трајању од најмање шест месеци, или за кажњиво дело у крајем трајању које га чини недостојним за обављање функције;
- 2) ако је правноснажном судском одлуком лишен пословне способности;
- 3) преузимањем посла или функције који су неспојиви са функцијом члана Савета;
- 4) ако не поступа у складу са Уставом и законом.

Поступак у којем се утврђује постојање разлога за разрешење

Члан 23.

О наступању разлога за престанак мандата или разрешење, Савет без одлагања обавештава Скупштину.

Иницијативу за разрешење члана Савета може да поднесе најмање 20 народних посланика.

Иницијатива се подноси у писаном облику, са образложењем и доказима о наступању разлога из члана 22. овог закона.

Иницијативу разматра надлежно радно тело Скупштине.

Члан Савета, чије се разрешење предлаже, има право да се писмено или усмено обрати члановима надлежног радног тела Скупштине, на седници на којој се разматра иницијатива о његовом разрешењу.

Након обављене расправе и гласања, надлежно радно тело Скупштине подноси извештај Скупштини са предлогом да Скупштина донесе одлуку о разрешењу члана Савета или да иницијативу одбаци.

Члану Савета престаје мандат и сва права по том основу даном доношења одлуке о његовом разрешењу на седници Скупштине.

Члан 24.

Надлежно радно тело Скупштине може самоиницијативно да предложи Скупштини да се члан Савета разреши када, на основу континуираног праћења рада Савета у складу са законом или на основу других сазнања, утврди да су наступили разлози за разрешење из члана 22. овог закона.

У поступку када надлежно радно тело Скупштине самоиницијативно предложи да се члан Савета разреши, примењују се одредбе члана 23. став 5. овог закона.

Председник Институције

Члан 25.

Председник Институције је генерални државни ревизор и руководицац у Институцији.

Као генерални државни ревизор, председник Институције има следеће надлежности:

1) одобрава и усмерава распоред послова из надлежности Институције тако што утврђује и спроводи програм рада и потписује акта Институције;

2) прописује правила и доноси смернице и инструкције за спровођење појединачних фаза ревизије;

3) може одредити службено надзирање спровођења задатака ревизије и у вези с тим донети одлуку о надзирању;

4) предлаже чланове испитне Комисије;

5) потписује сертификате за ревизорска звања државни ревизор и овлашћени државни ревизор;

6) има друге надлежности и обавља друге послове у складу са овим законом.

Као руководицац, председник Институције има следеће надлежности:

1) предлаже Савету годишњи финансијски план Институције;

2) подноси Савету годишњи извештај и посебне извештаје о раду Институције;

3) наредбодавац је за средства Институције;

4) одлучује о радноправним питањима у Институцији и у вези с тим доноси одлуке;

5) одређује радне задатке у Институцији и у вези с тим може доносити одлуке;

6) има друге надлежности и обавља друге послове одређене законом.

Потпредседник Институције

Члан 26.

Потпредседник Институције:

1) обавља послове генералног државног ревизора на основу овлашћења председника Институције;

2) замењује председника Институције у случају његове привремене спречености;

3) у случају превременог престанка функције председника Институције, обавља функцију председника до избора новог председника;

4) обавља друге послове које му повери председник Институције.

У случају одсутности или спречености потпредседника Институције замењује најстарији члан Савета.

Врховни државни ревизори

Члан 27.

За врховног државног ревизора може бити именовано лице које испуњава опште услове за рад у државним органима, које поседује универзитетско образовање и назив овлашћени државни ревизор према овом закону. Сматра се да одговарајуће искуство за функцију врховног државног ревизора поседује оно лице које има најмање 10 година радног искуства, од чега најмање осам година на пословима који су повезани са надлежностима Институције.

Врховног државног ревизора, на предлог председника Институције именује и разрешава Савет Институције одлуком, на време од шест година, са могућношћу реизбора.

Врховни државни ревизор ступа на функцију, пошто пред Саветом Институције положи заклетву из члана 19. став 3. овог закона.

Врховни државни ревизор руководи ревизорском службом и извршава ревизионе надлежности Институције у складу са овим законом и у складу са овлашћењима добијеним од председника Институције.

Врховни државни ревизор за свој рад одговара председнику Институције.

Актом Институције се одређује број врховних државних ревизора које има Институција.

Државни ревизори–ревизорска звања

Члан 28.

Послове ревизије обављају државни ревизори.

Ревизорска звања су: државни ревизор и овлашћени државни ревизор.

Ревизорска звања стичу се у складу са овим законом као и са међународном праксом едукације ревизора.

Државни ревизор и овлашћени државни ревизор је независно стручно лице које поседује сертификат за звање државни ревизор односно овлашћени државни ревизор и испуњава друге услове прописане овим законом.

Кандидат за полагање испита за стицање звања државни ревизор и овлашћени државни ревизор, пре полагања испита треба да има положен стручни испит за рад у државним органима, осим ако је ослобођен према одредбама закона које се односе на државне службенике.

Сертификат за ревизорско звање државни ревизор може стећи лице које испуњава следеће услове:

1) има стручно знање за обављање послова ревизије у складу са овим законом;

2) поседује одговарајуће радно искуство;

3) положило је испит за звање државног ревизора.

Сертификат за ревизорско звање овлашћени државни ревизор може стећи лице, које испуњава услове из тач. 1) - 3) става 6. овог члана и које је положило испит за звање овлашћеног државног ревизора.

Сертификати о стицању ревизорских звања из става 1. овог члана су јавни документи.

Савет прописује ближе услове за стицање и одузимање ревизорских звања, организовање и спровођење испита за ревизорска звања и издавање сертификата за ревизорска звања.

Акт из става 9. овог члана објављује се у "Службеном гласнику Републике Србије".

Стицање ревизорских звања

Члан 29.

Испит за стицање ревизорског звања државни ревизор, односно овлашћени државни ревизор, полаже се према програму који доноси Савет и који се објављује у "Службеном гласнику Републике Србије".

У изради програма из става 1. овог члана, могу да учествују министарство надлежно за послове финансија, министарство надлежно за послове државне управе и други субјекти за које Савет оцени да могу допринети изради програма.

Извођење програма образовања за стицање ревизорских звања Институција може да повери другој стручно оспособљеној организацији.

Испит за стицање ревизорских звања државни ревизор и овлашћени државни ревизор, се полаже пред Комисијом коју именује Савет на предлог председника Институције.

Лице које положи испит из става 4. овог члана, стиче ревизорско звање државни ревизор, односно овлашћени државни ревизор и уписује се у Регистар звања који води Институција.

Институција издаје сертификате за ревизорска звања државни ревизор и овлашћени државни ревизор.

Изузеће

Члан 30.

Одредбе чл. 17. и 18. овог закона сходно се примењују на врховног државног ревизора, овлашћеног државног ревизора и државног ревизора.

Одлуку о изузећу лица из става 1. овог члана доноси Савет.

Службе Институције

Члан 31.

Институција има ревизорске и пратеће службе.

Руководиоце служби из става 1. овог члана именује председник Институције.

Начин обављања послова, надлежност, организациона структура служби, систематизација радних места, и друга права и обавезе запослених у службама Институције из става 1. овог члана ближе се уређују актом Институције.

Секретар

Члан 32.

Институција има секретара који усклађује рад пратећих служби Институције, води пословање Институције и обавља друге послове према одредбама и у складу са овлашћењима председника Институције.

Секретара институције именује и разрешава председник Институције одлуком на време од шест година, након спроведеног јавног конкурса, са могућношћу реизбора.

За секретара Институције може бити именовано лице које испуњава опште услове за рад у државним органима, које је дипломирани правник или дипломирани економиста, које има положен стручни испит за рад у државним органима и најмање осам година радног искуства у струци.

Секретар Институције за свој рад одговара председнику Институције.

Секретар Институције присуствује седницама Савета без права гласа.

Спољни стручњаци

Члан 33.

Институција у поступку ревизије може ангажовати спољне стручњаке, ради обављања одређених послова из своје надлежности, уколико ревизија захтева посебно специјалистичко знање којим Институција не располаже.

Спољни стручњак Институције мора да има одговарајуће стручно знање и искуство.

Спољни стручњак може бити физичко или правно лице.

За спољног стручњака Институције може бити именован и страни држављанин, који је признати стручњак у области од значаја за извршавање послова из надлежности Институције.

Статус спољног стручњака Институције се стиче уписом у Именик спољних стручњака Институције, на основу одлуке Савета.

Сва радна документација, коју изради спољни стручњак, на располагању је и припада Институцији.

Институција је одговорна за констатације ревизије и када их заснива на мишљењу и увиђају спољних стручњака.

Одредбе чл. 17. и 18. овог закона сходно се примењују на спољне стручњаке.

IV. ОБАВЉАЊЕ РЕВИЗИЈЕ

Стандарди ревизије

Члан 34.

Институција обавља своју ревизиону надлежност у складу са општеприхваћеним начелима и правилима ревизије и у складу са одабраним међународно прихваћеним стандардима ревизије.

Превод на српски језик стандарда из става 1. овог члана и друге професионалне регулативе објављује Институција у "Службеном гласнику Републике Србије".

Институција је овлашћена да преводи одабране међународно прихваћене стандарде ревизије из става 1. овог члана и другу професионалну регулативу и да исте објављује у "Службеном гласнику Републике Србије".

Програм ревизије

Члан 35.

Институција обавља ревизију на основу годишњег програма ревизије, који је дужна да усвоји пре краја године за наредну календарску годину.

У оквиру који поставља закон, Институција самостално одлучује о субјектима ревизије, предмету, обиму и врсти ревизије, времену почетка и трајања ревизије, ако овим законом није друкчије одређено.

Програм ревизије обавезно сваке године обухвата:

- 1) буџет Републике Србије;
- 2) организације обавезног социјалног осигурања;
- 3) одговарајући броја јединица локалне самоуправе;
- 4) пословање Народне банке Србије које се односи на коришћење јавних средстава;
- 5) одговарајући број јавних предузећа, привредних друштава и других правних лица које је основао директни односно индиректни корисник јавних средстава и код којих има учешће у капиталу односно управљању.

Током календарске године, Институција може да измени и допуни програм ревизије из става 1. овог члана.

Ради извршења програма ревизије, Институција може да ангажује ревизоре државних ревизорских институција других земаља, као и комерцијална предузећа за ревизију.

За извршење свог програма ревизије, Институција може да користи извештаје о извршеној ревизији које су издала комерцијална предузећа за ревизију, односно на основу тих извештаја да планира додатне поступке код субјекта ревизије.

Институција је одговорна за констатације ревизије и када користи извештаје из става 6. овог члана.

Слободан приступ ревизора документима субјекта ревизије

Члан 36.

Субјект ревизије дужан је да ревизорима стави на располагање све тражене податке и документа, укључујући и поверљиве податке и документа који су неопходни за планирање и извршење ревизије. Субјект ревизије је дужан да тражене податке доставља Институцији и у току године, односно по динамици утврђеној детаљним планом ревизије и у роковима које одреди овлашћено лице Институције.

Субјект ревизије дужан је да Институцији или овлашћеном лицу омогући увид у документа поверљивог карактера, или документа која представљају пословну тајну, у складу са законом.

На захтев ревизора Институције, субјект ревизије је дужан да преда копију базе података.

Прикупљање обавештења пре почетка ревизије

Члан 37.

Институција може и пре почетка ревизије да захтева од корисника јавних средстава сва обавештења, која се сматрају неопходним, књиговодствену документацију, податке и другу документацију, као и да обави друга испитивања, која су потребна за планирање или извођење ревизије.

Захтеву за подношење података из претходног става овог члана мора се удовољити у року од осам дана од дана уручења захтева.

Почетак поступка ревизије

Члан 38.

Институција отпочиње поступак ревизије доношењем закључка о спровођењу ревизије.

Против закључка о спровођењу ревизије допуштен је приговор. Прималац закључка улаже приговор у року од осам дана од дана уручивања закључка.

О приговору одлучује Савет закључком, и то тако да га може одбацити, одбити или га прихватити као основаног.

Приговор је основан ако се покаже да ревизија није у надлежности Институције.

Против закључка о одбацивању није допуштен приговор.

Корисник јавних средстава, коме је уручен закључак о спровођењу ревизије (у даљем тексту: ревидирани) обавезан је да овлашћеним лицима Институције омогући да обаве преглед, потребан ради остварења циљева ревизије (у даљем тексту: спровођење ревизије).

Спровођење ревизије обухвата:

- 1) испитивање система и одређених подсистема пословања и система интерних контрола и рачуноводства;
- 2) испитивање рачуноводствених исправа и других докумената о пословању и финансијских извештаја ревидованог субјекта;
- 3) увид у просторије, објекте и средства за рад, које ревидирани субјект користи за своје пословање;
- 4) друга ревизиона испитивања и активности потребне ради остваривања циљева ревизије и оцене сврсисходности пословања.

У случају да открије материјално значајну радњу, односно документацију код субјекта ревизије, која указује на постојање кривичног дела,

овлашћено лице Институције дужно је да ту документацију попише, заплени и обезбеди, али највише на осам дана. О одузимању се издаје потврда.

О радњама и документацији из претходног става овог члана, Институција одмах обавештава надлежне органе.

Ако се у року од 15 дана по уручивању закључка о спровођењу ревизије овлашћеним лицима Институције од стране ревидираног онемогућава отпочињање ревизије или ако, у току ревизије, од Институције овлашћена лица оцене да ревидирани не исказује одговарајућу спремност на сарадњу у спровођењу ревизије, Институција издаје налог за подношење исправа које ревидирани мора поднети. Институција може донети више допуна уз налог за подношење исправа.

По налогу за подношење исправа мора се поступити у року од осам дана од дана уручивања.

Окончање поступка ревизије

Члан 39.

Након обављених поступака ревизије код ревидираног, Институција саставља нацрт извештаја о извршеној ревизији, који доставља субјекту ревизије и лицима која су била одговорна за обухваћено пословање у периоду на који се ревизија односи (у даљем тексту: одговорна лица). У ревизионом извештају Институција даје мишљење о пословању ревидираног.

Субјект ревизије, односно одговорно лице, има право да поднесе образложен приговор на нацрт извештаја о извршеној ревизији, у року од 15 дана од дана уручења нацрта.

Институција разматра оправданост примедби из приговора и, у року од 15 дана од пријема приговора, позива одговорна лица ревидираног на расправу о нацрту извештаја ревизије, у току које ова лица могу да поднесу и нове доказе.

Расправа из става 3. овог члана није неопходна ако је ревидирани субјект у року од 15 дана од дана уручивања нацрта извештаја ревизије писмено обавестио Институцију да не оспорава ни један налаз садржан у нацрту.

Расправа о нацрту извештаја ревизије може бити више. Прва се одржава најмање осам, а последња најдуже 30 дана од дана уручења нацрта извештаја о ревизији.

Састанак на коме се расправља о нацрту извештаја ревизије води овлашћено лице Институције и по правилу се одржава у седишту ревидираног субјекта.

Ако заступник ревидираног субјекта не узме учешће на расправи, сматра се да он не оспорава ниједан налаз из нацрта извештаја ревизије, осим уколико заступник у року од три дана од дана одређеног за расправу не докаже да није узео учешће из оправданих разлога.

У току расправе заступник ревидираног субјекта може:

1) да оспорава појединачне налазе у нацрту извештаја о ревизији;

2) да пружи објашњења и додатне доказе којима оспорава ревизионе налазе.

Ако се Институција увери да је оспоравање налаза ревизије утемељено, онда се тај налаз изоставља из извештаја о ревизији, с тим што се претходно могу спровести додатне ревизионе провере.

Објашњења из тачке 2. става 8. овог члана могу се укључити у извештај ревизије.

Након одржане расправе, овлашћено лице Институције, предаје члану Савета или надлежном врховном државном ревизору нацрт ревизијског извештаја са евентуалним примедбама ревидираног субјекта. Члан Савета, или надлежни врховни државни ревизор прегледа извештај ревизије и утврђује основаност примедби и да ли се закључци заснивају на доказима из исправа, односно да ли је поступак спроведен у складу са стандардима ревизије. После оцењивања примедба и закључака члан Савета или надлежни врховни државни ревизор утврђује предлог извештаја ревизије који се уручује ревидираном субјекту и одговорним лицима, у року од 30 дана од дана окончања расправе.

У случају да расправа о нацрту извештаја ревизије није неопходна (став 4. овог члана), члан Савета или надлежни врховни државни ревизор утврђује предлог извештаја ревизије у року до 15 дана од дана пријема обавештења ревидираног субјекта да не оспорава ниједан налаз из нацрта извештаја ревизије.

Ревидирани субјект, односно одговорно лице ревидираног субјекта из времена на које се односи спроведена ревизија, може уложити приговор на налаз ревизије садржан у предлогу извештаја о ревизији. Приговор се улаже Институцији у року од 15 дана и почиње тећи наредног дана од дана уручења предлога извештаја о ревизији ревидираном субјекту, односно одговорном лицу из времена на које се извештај о обављеној ревизији односи.

Председник Институције може одредити, да се о поједином делу предлога или о целокупном предлогу извештаја о ревизији, прибави мишљење спољног стручњака Институције.

Ако је налаз ревизије из предлога извештаја о ревизији оспорен (приговор из става 13. овог члана) или ако је у односу на мишљење спољног стручњака из претходног става изражена сумња у његову исправност, тај налаз се сматра спорним.

О спорном налазу у предлогу извештаја о ревизији одлучује Савет закључком, у року од 30 дана по пријему приговора из става 13. овог члана. Савет може одлучити:

- да се спорни налаз изостави из извештаја о ревизији;
- да спорни налаз остане саставни део извештаја о ревизији у неизмењеном облику;
- да се спорни налаз укључи у извештај о ревизији садржином коју Савет утврди.

Извештај о ревизији се доставља:

1. ревидираном субјекту;
2. одговорном лицу ревидираног субјекта из времена на које се односи обављена ревизија;
3. Скупштини;
4. другим органима за које Савет оцени да треба да буду обавештени о налазима ревизије.

Ако је ревидирани субјект, односно одговорно лице ревидираног субјекта из времена на које се односи ревизија истакло приговор против налаза ревизије садржаног у предлогу извештаја о ревизији, уз достављени извештај ревизије доставља му се и одговор на приговор. Одговор на приговор утврђује Савет.

Против одговора из става 18. овог члана не постоји правни лек.

Нацрт и предлог извештаја ревизије су поверљиви.

Поступак након обављене ревизије

Члан 40.

Ревидирани субјект у чијем су пословању биле откривене неправилности или несврсисходности које нису отклоњене у току обављања ревизије, дужан је, осим у случају из става 3. овог члана, да поднесе Институцији извештај о отклањању откривених неправилности или несврсисходности (у даљем тексту: одазивни извештај). Овај извештај ревидирани субјект мора поднети у року који одреди Институција, у границама од 30 до 90 дана, почев од наредног дана од дана уручења извештаја ревизије.

Одазивни извештај се даје у писаном облику, потписан и оверен печатом од стране одговорног лица ревидираног субјекта. Овај документ, по потреби, подлеже провери веродостојности од стране Институције. Одазивни извештај је јавна исправа.

Одазивни извештај није потребан, ако је у извештају ревизије наведено да су већ у току ревизионог поступка спроведене одговарајуће мере и активности ради отклањања откривених неправилности и несврсисходности.

Институција може проверавати веродостојност одазивног извештаја поредећи исти са резултатима ревизије.

Ако Институција оцени да одазивни извештај не указује да су откривене неправилности или несврсисходности отклоњене на задовољавајући начин, сматра се да корисник јавних средстава крши обавезу доброг пословања. Ако се ради о незадовољавајућем отклањању значајне неправилности или значајне несврсисходности, сматра се да постоји тежи облик кршења обавезе доброг пословања.

Кршење, односно тежи облик кршења обавезе доброг пословања од стране ревидираног субјекта оцењује се у складу са смерницама које доноси Савет.

Ако је у питању кршење обавеза доброг пословања Институција може истаћи захтев за предузимање мера. Тај захтев упућује органу, за којег оцени да може у границама своје надлежности да предузме мере против корисника јавних средстава, који крши обавезе доброг пословања.

Орган коме је упућен захтев за предузимање мера из претходног става овог члана дужан је да, у року од 30 дана по пријему захтева, обавести Институцију о предузимању мера односно достави образложење зашто исте није предузео.

Ако је реч о тешком кршењу обавезе доброг пословања Институција о томе обавештава Скупштину.

Радно тело Скупштине, надлежно за надзор буџета и других јавних средстава, после обављеног претреса, на који се позива и корисник јавних средстава, у границама своје надлежности доноси закључак о препорукама и мерама које треба предузети услед тешког кршења обавезе доброг пословања.

Ако је реч о тешком кршењу обавезе доброг пословања или у случају кршења ст. 9. и 10. члана 38. овог закона, Институција такође:

- 1) упућује позив за разрешење одговорног лица;
- 2) обавештава јавност.

У позиву из тачке 1. става 11. овог члана, Институција наводи име лица или више њих која би требало разрешити. Захтев за њихово разрешење упућује органу, за којег оцени да може спровести или отпочети поступак разрешења.

Орган којем је био уручен позив за разрешење одговорног лица, о позиву мора одлучивати и о својој одлуци обавестити Институцију у року од 15 дана од дана уручења позива.

Покретање прекршајног односно кривичног поступка и обавештавање јавног правобраниоца

Члан 41.

Институција је дужна да без одлагања поднесе захтев за покретање прекршајног поступка, односно поднесе кривичну пријаву надлежном органу, ако у поступку ревизије открије материјално значајне радње које указују на постојање елемената прекршаја односно кривичног дела.

Институција је дужна да обавести јавног правобраниоца о случајевима када је радњом субјекта ревизије, односно правног лица које послује са субјектом ревизије, нанета штета јавној имовини.

Органи из ст. 1. и 2. овог члана, дужни су да о својим одлукама обавесте Институцију.

Поверљивост података

Члан 42.

Чланови Савета, запослени у Институцији и анагажовани спољни стручњаци су дужни да чувају податке и документе, које у току обављања ревизије прибаве као доказ, а који носе ознаку поверљивости или тајности, у складу са законом. Ти подаци се сматрају службеном тајном и могу да се користе само при изради извештаја.

Изузетно, подаци, односно документа из става 1. овог члана могу се ставити на увид јавности, на основу налога надлежног суда, у складу са законом.

Податке и документе који носе ознаку поверљивости или тајности, Институција чува на безбедном месту, у складу са пословником.

Чињенице и налази који представљају пословну тајну, Институција изоставља из извештаја о извршеној ревизији који је доступан јавности.

V. ИЗВЕШТАВАЊЕ

Извештавање Скупштине

Члан 43.

Институција извештава Скупштину подношењем:

- 1) годишњег извештаја о свом раду;
- 2) посебних извештаја у току године;
- 3) извештаја о ревизији завршног рачуна буџета Републике, завршних рачуна финансијских планова организација обавезног социјалног осигурања и консолидованих финансијских извештаја Републике.

Садржина извештаја из става 1. овог члана ближе се уређује пословником.

Извештавање скупштина и локалних власти

Члан 44.

Институција извештава скупштине локалних власти о ревизијама које се односе на субјекте ревизије који су у њиховој надлежности.

Извештаји из става 1. овог члана истовремено се достављају и Скупштини.

Годишњи извештај о раду Институције

Члан 45.

Институција је дужна да до 31. марта текуће године поднесе Скупштини, годишњи извештај о раду Институције за претходну годину.

Посебни извештаји

Члан 46.

Институција може током године поднети Скупштини посебне извештаје о нарочито значајним или хитним питањима, која по оцени Савета не треба одлагати до подношења следећег редовног извештаја.

Институција је дужна да на захтев Скупштине достави извештаје са информацијама и подацима који су затражени, у складу са законом.

Извештај о обављеној ревизији завршног рачуна буџета Републике, завршних рачуна финансијских планова организација обавезног социјалног осигурања и консолидованих финансијских извештаја Републике Србије

Члан 47.

У поступку доношења завршног рачуна Републике, Институција извештава Скупштину о обављеној ревизији завршног рачуна буџета Републике, завршних рачуна финансијских планова организација обавезног социјалног осигурања и консолидованих финансијских извештаја Републике у складу да законом којим се уређује буџетски систем.

Разматрање извештаја

Члан 48.

Надлежно радно тело Скупштине, након разматрања извештаја Институције, своје ставове и препоруке у виду извештаја доставља Скупштини.

На основу битних чињеница и околности на које је указано у извештајима из става 1. овог члана, Скупштина одлучује о предложеним препорукама, мерама и роковима за њихово спровођење.

Скупштина може да захтева од Институције додатно појашњење појединих чињеница и околности.

Јавност рада

Члан 49.

Рад Институције је јаван, у складу са законом и пословником.

Институција најмање једном годишње Скупштини подноси у разматрање извештај о свом раду.

Обезбеђивање квалитета рада Институције

Члан 50.

Институција је дужна да обезбеди систем контроле квалитета свога рада у складу са важећим међународним ревизорским стандардима контроле квалитета.

VI. УСЛОВИ ЗА РАД ИНСТИТУЦИЈЕ

Средства за рад

Члан 51.

Средства за рад Институције обезбеђују се у буџету Републике Србије у оквиру посебног буџетског раздела.

Савет утврђује предлог финансијског плана Институције, и доставља га надлежном радном телу Скупштине на сагласност.

По добијеној сагласности од надлежног радног тела Скупштине, Институција доставља предлог финансијског плана министарству надлежном за послове буџета.

Пословни простор, опрему и средства неопходна за рад Институције обезбеђује Влада.

Почетак рада Институције може бити финансиран из средстава донација домаћег правног лица које није субјект ревизије у складу са овим законом, као и из међународних донација које су намењене искључиво развоју независне ревизије јавног сектора.

Завршни рачун Институције

Члан 52.

Скупштина може, посебним актом, ревизију завршног рачуна Институције да повери предузећу за ревизију, у складу са законом којим се уређује рачуноводство и ревизија.

VII. РАДНОПРАВНЕ ОДРЕДБЕ

Радноправни положај чланова Савета

Члан 53.

Члан Савета је функционер Институције.

Акт о ступању и акт о престанку функције члана Савета доноси Скупштина.

Председник Савета има право на плату у висини од 90 процената од плате председника Скупштине.

Потпредседник и чланови Савета имају право на плату у висини од 90 процената од плате потпредседника Скупштине.

У погледу других права, дужности и одговорности чланова Савета, сходно се примењују одредбе прописа којима су уређена права изабраних лица.

Члан Савета се не може позвати на одговорност за мишљење које је изнето у ревизорском извештају, а у поступку покренутом због кажњивог дела учињеног у вршењу своје надлежности и не може бити притворен без одобрења Скупштине.

Радноправни положај врховних државних ревизора

Члан 54.

Врховни државни ревизор је функционер Институције.

Одлуку о ступању на функцију и одлуку о престанку функције врховног државног ревизора доноси председник Институције.

Врховни државни ревизор има право на основну плату у висини од 90 процената плате која је одређена за потпредседника Институције и чланове Савета.

У погледу других примања и права врховног државног ревизора примењују се одредбе закона које уређују ова права за функционере у државним органима.

Радноправни положај секретара Институције

Члан 55.

Секретар Институције је функционер Институције.

Одлуку о ступању на дужност и одлуку о престанку функције секретара Институције доноси председник Институције.

Секретар Институције има право на основну плату у висини од 90 процената плате која припада врховном државном ревизору.

У погледу других примања и права секретара примењују се одредбе закона које уређују ова права за функционере у државним органима.

Радноправни положај запослених у службама Институције

Члан 56.

Лице које ради у служби Институције има радноправни положај, који важи за запослене у државним органима.

Одлуку о заснивању и престанку радног односа у Институцији доноси председник Институције.

Лице које ради у службама Институције има право на плату, која износи најмање онолико колико износи плата по прописима, којима се утврђују плате у државним органима.

Основна плата може се, услед посебних сложености у раду у Институцији, увећати до 30 процената (у даљем тексту: институционални додатак).

Висина институционалног додатка као и начин обрачунавања за оне запослене који на додатак имају право, уређује се актом Институције, који доноси председник Институције.

У погледу других примања и права запослених у службама Институције, примењују се прописи, који ова права запослених уређују за запослене у државним органима.

VIII. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Прекршај одговорног лица

Члан 57.

Новчаном казном од 5.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај одговорно лице у субјекту ревизије:

1) ако субјект ревизије, коме је био уручен захтев за подношење података, овај захтев не изврши у прописаном року (став 2. члана 37.) ;

2) ако ревидирани, коме је био уручен налог за подношење исправа, Институцији не поднесе у прописаном року све исправе, које су наведене у налогу или допуни налога за подношење исправа (ст. 10. и 11. члана 38.);

3) ако субјект ревизије, у чијем су пословању биле откривене неправилности или несврхисходности, не поднесе у прописаном року Институцији одазивни извештај (став 1. члана 40.) који је потврдило одговорно лице (став 2. члана 40.);

4) ако орган, коме је био уручен позив Институције за предузимање мера, Институцији не поднесе у прописаном року извештај о њиховом предузимању нити образложење зашто није поступано (став 8. члана 40.);

5) ако орган, коме је био уручен позив за разрешење одговорног лица, не одлучи у прописаном року у вези позива или ако у прописаном року не саопшти Институцији, како је одлучио (став 13. члана 40.)

IX. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Избор чланова Савета

Члан 58.

Избор председника, потпредседника и чланова Савета извршиће се у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Доношење Пословника

Члан 59.

Институција ће у року од три месеца од дана избора Савета донети пословник и предложити га на сагласност Скупштини.

Скупштина ће дати сагласност на пословник у року од три месеца од дана када је пословник достављен Скупштини.

Сагласност на финансијски план Институције

Члан 60.

Институција ће доставити надлежном радном телу Скупштине на сагласност први годишњи финансијски план Институције у року од три месеца од дана конституисања Савета.

Надлежно радно тело Скупштине размотриће финансијски план из става 1. овог члана најкасније у року од 30 дана од дана пријема.

Доношење програма образовања за стицање ревизорских звања

Члан 61.

Институција је дужна да донесе испитни програм образовања за стицање звања државни ревизор и овлашћени државни ревизор и да именује испитну Комисију у складу са овим законом, у року од две године од дана избора Савета.

Испитни програм из става 1. овог члана треба да буде у складу са међународним стандардима, смерницама и документима за образовање државних ревизора.

Избор врховних ревизора и државних ревизора

Члан 62.

Избор врховних државних ревизора из члана 27. овог закона и државних ревизора из члана 28. овог закона извршиће се у року од шест месеци од дана избора Савета.

До доношења програма и именовања испитне Комисије из члана 61. овог закона, за врховног државног ревизора се може именовати лице које нема положен испит за овлашћеног државног ревизора, ако испуњава остале услове из става 1. члана 27. овог закона и има положен стручни испит за рад у државним органима или стручни испит којим се стиче професионално звање овлашћени ревизор или овлашћени рачуновођа, у складу са законом којим се уређује рачуноводство и ревизија.

Приликом образовања Институције, до доношења испитног програма и именовања испитне Комисије из члана 61. овог закона, за државног ревизора се може именовати лице које нема положен испит за државног

ревизора, ако поред општих услова за рад у државним органима испуњава и следеће посебне услове: да има високу школску спрему, да влада барем једним светским језиком, да има најмање пет година искуства на пословима који су повезани са надлежностима Институције и има положен стручни испит за рад у државним органима или положен испит којим се стиче професионално звање овлашћени ревизор или овлашћени рачуновођа, у складу са законом којим се уређује рачуноводство и ревизија.

У првом мандату, при избору чланова Савета из става 3. члана 16. овог закона, признаје се звање овлашћеног ревизора или овлашћеног рачуновође, стечено у складу са законом којим се уређује рачуноводство и ревизија.

Запослени који обављају послове врховног државног ревизора из става 2. овог члана, послове државног ревизора из става 3. овог члана и чланови Савета из става 4. овог члана, дужни су да у року од 18 месеци од дана доношења испитног програма из члана 61. овог закона, положе испит за државног ревизора.

Уколико запослени из става 5. овог члана не положи испит за државног ревизора, у року из става 5. овог члана, престаје му функција, односно радни однос на радном месту које захтева ово ревизорско звање.

Почетни програм рада Институције

Члан 63.

Институција ће доставити надлежном радном телу Скупштине на увид Почетни програм рада Институције, у року од 90 дана од дана избора Савета .

Почетни програм рада Институције садржаће нарочито: обезбеђење средстава за рад Институције; сарадњу са овлашћеним међународним струковним и финансијским организацијама на имплементацији овог закона; избор консултаната за ревизорску обуку и друге активности неопходне за отпочињање рада Институције.

Консултант за обуку

Члан 64.

Савет може да ангажује консултанте који би у складу са донетим програмом и планом ревизорске обуке обављали обуку државних ревизора.

Консултанти за обуку из става 1. овог члана, у оквиру спровођења ревизорске обуке, могу обављати и ревизију завршног рачуна буџета Републике и ревизију пословања других субјеката ревизије у име Институције.

Ступање на снагу овог закона

Члан 65.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије", а примењиваће се у року од шест месеци од дана његовог ступања на снагу.